

kardiologie, angiologie, pneumologie, gastroenterologie, hepatologie, nefrologie, choroby pohybové ústrojí, hematologie, onkologie a vyšetření v endokrinologii. Přínosem je, že tyto kapitoly pojednávají o zvláštích anamnézy a fyzikálního vyšetření v jednotlivých podoborech vnitřního lékařství a jsou zde popsány speciální vyšetřovací metody.

Kniha svým moderním uspořádáním a především obsahem představuje dílo, které odpovídá modernímu pojetí výuky propedeutiky na našich fakultách a výrazným způsobem obohacuje náš knižní trh. Kniha je doplněna srozumitelnou obrazovou dokumentací, a to i bez potřeby barevných fotografií. Učebnice je dílem předních odborníků v interních po-

doborech, kteří sepsali knihu srozumitelně jak pro potřebu studujících, tak pro lékaře, kteří se v praxi k propedeutice vrací.

doc. MUDr. M. Souček, CSc.

www.fnusa.cz

e-mail: miroslav.soucek@fnusa.cz

Doručeno do redakce: 12. 1. 2007

Goldberg E. Paradox moudrosti. Jak být duševně výkonnější, přestože mozek stárne. Praha: Karolinum 2006. 228 stran. ISBN 80-246-1090-6.

Autor narozený v Rize v bývalém Sovětském svazu emigroval ve 27 letech do USA a získal tam významné postavení jako klinický neuropsycholog a kognitivní neurovědec. V této populárně vědecké publikaci se zabývá stárnutím mozku a úpadkem duševních schopností ve stáří. Jeho výklad je velmi osobní, podrobně píše o problémech vlastního zdraví a obav z upadající činnosti mozku. Své nálezy konfrontuje s vědeckými poznatky získanými sofistikovanými metodami výzkumu mozku magnetickou resonancí, výpočetní tomografií, Dopplerova ultrazvukového vyšetření krčních tepen a jiných za stavů normálních i patologických. V popředí jeho pozornosti stojí počátky Alzheimerovy choroby a senilní demence, které

analyzuje ve srovnání s projevy fyziologického stárnutí.

Pro neodborníka jsou překvapující jeho údaje o lokalizaci duševních schopností do mozkové kůry a možnosti jejich kvantitativního hodnocení. Přímo neuvěřitelně znějí jeho informace o tom, jak se u hudebníků dvojnásobně zvětšuje Heschlův závit mozkové kůry nebo jak se dočasně zvětšují či zmenšují její příslušné oblasti při provozování jistých tělesných nebo duševních činností. Je pozoruhodné, co umí vyčíst z šíře závitů v mozkové kůře a co všechno ví o rozdílech v činnostech pravé a levé hemisféry.

Hlavním poselstvím, které lze z jeho výkladu shrnout, je poznatek, že úpadek duševních činností při stárnutí je možno zpomalit nebo oddálit namá-

háním mozku a soustavnou duševní činností. Ochranu poskytují též dva druhy „zábavy“ – sport a umění. Sám navrhl program tréninku kognitivních funkcí a provozuje ji ve svém „fitness centru“. Úspěchy této metody dokládá na několika příkladech.

Hodnověrnost autorových poznatků a názorů je doložena citací rozsáhlého písemnictví. Na čtivosti této knihy má zásluhu i překlad F. Koukolíka, který byl také jejím recenzentem a opatřil text užitečnými vysvětlivkami.

prof. MUDr. Zdeněk Mařatka, DrSc.

U 5. baterie 938/40

162 00 Praha 6

e-mail: maratka@email.cz

Doručeno do redakce: 8. 1. 2007

Štefja M et al. Kardiologie. 3. přepracování a doplněné vydání. Praha: Grada Publishing 2007. 722 stran. ISBN 078-80-247-1385-4.

Dočkali se odborná monografie v průběhu 12 let již 3. vydání proto, že první dvě jsou beznadějně rozebrána, je to nejlepší svědectví její vysoké odborné kvality i obliby mezi čtenáři. Tento krásný osud, pro hlavního autora i spoluautory jistě spojený s po-

citem velkého a zaslouženého uspokojení, potkal kardiologickou monografii jednoho z nestorů naší kardiologie profesora Miloše Štefjy.

V čem je dílo Miloše Štefjy originální, kde je původ jeho obliby. Recenzent se vždy může jen domnívat. Ale

jako recenzent rukopisu prvního i současného 3. vydání mám pro své soudy dobré podklady. Nepochybně základním zdrojem úspěchu je vysoká odborná úroveň textu. Bylo-li první vydání v roce 1995 zpracováno Milošem Štejfou a pěti spolupracovníky,